

F

Fabchich József, győregyházmegyei áldozópap és tanár, sz. 1753. márc. 13-án. Iskoláit szülővárosában, Kőszegen végezte, majd Győrött növendékpap lett. Munkája: »Aeschylus, Sophokles, Euripides tragédiája«. Győr, 1803.

Fábián Friderika, színésznő, sz. 1896. aug. 6-án, *Budapest*. Színpadra lépett 1922. márc. 1-én.

Fábián Gábor. Az aradi színeszet lelkes pártfogója volt, 1849-ben nagy áldozatot hozott a helyi magyar színeszet megteremtéséért.

Fábián István név alatt került színre Zigány Árpád két színműfordítása: »Troilus és Kresszida«, színmű 5 felv. Irta: Shakespeare. (Nemzeti Színház). »A vörös talár«, dráma 4 felv. Irta: Briex Eugène. Bem. 1901. okt. 18. U. o.

Fábián László, színigazgató, sz. 1850-ben, *Szegeden*. 18 éves korában, 1868. okt. 1-én lépett a színpályára, Szathmáry Károlynál. Mint titkár is működött, majd 1890-ben színigazgatásba fogott, de nem sok sikert ért el. Megh. 1902. szept. 2-án, *Miskolcon*. Neje: *Ruttkay Erzsébet*, színésznő, sz. 1844. szept. 20-án, *Hosszúperesztegen* (Vas m.). 1864-ben lépett a színpályára, Kovács József és Budai Józsefné egyesített társulatánál. 30 évig működött. 1894-ben nyugalmába vonult.

Fábián Tivadar, színész, sz. 1902-ben, *Budapest*. Színpadra lépett 1923. júl. 1-én.

Fabó Bertalan dr., zenei-író, sz. 1868. máj. 25-én, *Taktakenézen* (Szabolcs vm.), megh. 1920. okt. 29-én, *Budapest*. Ügyvédi pályafutását *Budapest*en kezdte. 1900. óta foglalkozott zenetörténettel. Cinka Pan-

náról ő fedezte fel az egyetlen hiteles feljegyzést, felszínre hozott és megfejtett évszázados hangjegyeket, alapos ismerője volt a magyar muzsika emlékeinek. »A magyar népdal zenei fejlődése« c. munkája 1908-ban jelent meg. Terjedelmes monográfiát adott ki »Erkel Ferenc-emlékkönyv« cím alatt is. (Budapest, 1910.) Számos értekezést írt különböző folyóiratokba és hírlapokba. A magyar-zsidó műzeumot ő alapította.

Fabriczky Zsigmond, színész, sz. 1878. febr. 20-án, *Verbón* (Nyitram.), színész lett 1899-ben.

Fabrini Amália, énekesnő, 1880. jan. 27-én vendégszerepelt a Nemzeti Színházban, a »Troubadour« Azucena szerepében.

Fadgyasné Geguss Irma, karénekesnő, 1899. júl. 1-től a M. Kir. Operaház tagja volt.

Faggyúgyertyának jelentős szerepe volt a régi magyar színészek világitási problémái körül. Mint az egykorú lapokból megtudjuk, az 1790-es években a színpadot faggyúgyertyával világitották és pedig oly módon, hogy a színpad két oldalán a kulisszákra illesztett tartókban égettek 3—3 szál faggyúgyertyát és ezeket a színen szereplő színésznek vagy színésznőnek kellett koppantania, szerepének elmondása közben és pedig úgy, hogy az illető az újjait megnyálazta és sorba koppantotta a gyertyákat. (V. ö.: Koppantó.)

Fagott, fagotto, (ol.) fagot, bűgósíp. Mélyhangzású, fából való fúvóhangszer, 8 lyukkal és többnyire 10 billentyűvel, melybe hajlott, vékony érceső útján fújják a levegőt. Nagyobbját (mélyebb hangút) mély bűgónak hívják (fagott, contra-fagott).